

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa H. R.

przeciwko K. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o diety, ryczałty za noclegi z tytułu podróży służbowej, wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy i ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 27 kwietnia 2023 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 14 grudnia 2021 r., sygn. akt VI Pa 40/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. przyznaje radcy prawnemu K. B. od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim) koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu kasacyjnym przez radcę prawnego z urzędu w kwocie 900 (dziewięćset) zł, powiększonej o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Słubicach wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2021 r., IV P 9/19, uchylił wyrok zaoczny tego Sądu z dnia 17 kwietnia 2019 r., IV P 9/19, zasądzający od pozwanej K. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz powoda H. R. kwotę 1.400,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie tytułem

wynagrodzenia za okres niezdolności do pracy (pkt 1); kwotę 3.850,00 zł tytułem diet i ryczałtów za noclegi w związku z odbywanymi podróżami służbowymi (pkt 2.); powoda kwotę 1.004,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 6 stycznia 2019 r. do dnia zapłaty, tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (pkt 3.) oraz kwotę 69,08 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 6 stycznia 2019 r. do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy (pkt 4.); w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt 5.); wyrokowi w punkcie drugim nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 2.100,00 zł (pkt 6.) oraz nie obciążył powoda kosztami procesu (pkt 7.).

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2021 r., VI Pa 40/21, Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gorzowie Wielkopolskim oddalił apelację powoda i pozwanej oraz zniósł wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku powód zarzucił naruszenie: 1) art. 227 w związku z art. 235² w związku z art. 391 § 1 k.p.c.; 2) art. 278 i art. 235 k.p.c., a w konsekwencji i naruszenia art. 235² oraz art. 233 § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił oczywistą zasadnością skargi. Twierdzi, że Sąd drugiej instancji, dla wyjaśnienia rozbieżności powinien dopuścić opinie biegłego grafologa, a także przesłuchanie pracowników pozwanego odpowiedzialnych za sporządzenie spornych dokumentów dotyczących wypłaty wynagrodzeń, czego nie uczynił.

Mając powyższe na uwadze powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej pkt 1. i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych, powiększonych o należny podatek od towarów i usług, które nie zostały zapłacone ani w całości, ani w części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20 poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania miałyby być okoliczności, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), to skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny przedstawiający, w czym wyraża się ta "oczywistość" i podać argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej "na pierwszy rzut oka", przy wykorzystaniu podstawowej

wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Przy czym podkreślić należy, że w judykaturze dominuje stanowisko, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi natomiast wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, w której oczywista zasadność skargi kasacyjnej miałyby polegać na oczywistym naruszeniu przepisów procesowych, gdyż - stosownie do art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. - skargę można oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Skarżący musi więc wykazać, że następstwa wytkniętej w skardze wadliwości postępowania i orzekania były tego rodzaju (bądź skali), iż kształtowały one lub współkształtowały treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 1997 r., I CKN 57/96, OSNC 1997 nr 6-7, poz. 82; z dnia 24 października 2006 r., II PK 38/06, LEX nr 950620 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, LEX nr 179971; z dnia 5 grudnia 2007 r., II PK 103/07, LEX nr 863973; z dnia 16 czerwca 2011 r., III UK 213/10, LEX nr 950436).

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lipca 2014 r. w sprawie I PK 316/13 (LEX nr 1511811), wyraził trafny pogląd, że w sytuacji, gdy skarga kasacyjna nie zarzuca obrazy jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego stanowiącego podstawę wyrokowania sądu odwoławczego, to w konsekwencji nie jest możliwa ocena, czy naruszenie przepisów prawa procesowego wskazanych w podstawie kasacyjnej mogło mieć - rzeczywiście - istotny wpływ na wynik sprawy, czego wymaga art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. Nie chodzi przy tym o czysto teoretyczną możliwość takiego wpływu, lecz o wykazanie, że w okolicznościach danej sprawy ten wpływ był (mógł być) realny, a można to stwierdzić dopiero wówczas, gdy w skardze

zostanie podniesiony adekwatny w konkretnych okolicznościach faktycznych zarzut obraży prawa materialnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I PK 208/13, LEX nr 16460590). Zatem, aby uznać, że powoływane przez skarżącego dowody mogły mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, niezbędne jest określenie przepisów prawa materialnego, które stanowiły (lub powinny stanowić) podstawę zgłoszonego roszczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2012 r., I PK 125/12; LEX nr 1675322). Innymi słowy, możliwość uznania przez Sąd Najwyższy orzeczenia Sądu drugiej instancji za merytorycznie błędne uzależnione jest od oceny materialnoprawnych zarzutów, a skoro ich nie powołano w skardze kasacyjnej, to nie sposób przyjąć, nawet jeśli w rzeczywistości do naruszenia tych przepisów doszło, że mogło to mieć wpływ na wynik sprawy. Dlatego powołanie przez skarżącego zarówno w podstawie zaskarżenia, jak i we wniosku o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania, wyłącznie zarzutów procesowych uniemożliwia Sądowi Najwyższemu dokonanie oceny kasacyjnej w zakresie, czy w postępowaniu odwoławczym rzeczywiście wystąpiły uchybienia o tak znacznym ciężarze gatunkowym, że doprowadziły do wydania nieprawidłowego orzeczenia. Skarżący nie zarzucił w swojej skardze kasacyjnej obraży jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego stanowiącego podstawę wyrokowania Sądu odwoławczego. W konsekwencji nie jest możliwa ocena, czy sugerowane przez niego naruszenie przepisów prawa procesowego przedstawionych zarówno w podstawie zaskarżenia, jak i we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, rzeczywiście mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.